

ÁLLAMTUDOMÁNYI HÍRLEVÉL

2022/28.

Tisztelt Olvasónk!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar gondozásában megjelenő Államtudományi Hírlevél célja az államtudományokkal kapcsolatos friss információk közzététele az érdeklődő szakmai közönség számára. E félévtől megújult és bővített tartalommal, az államtudományi kutatások eredményeinek hazai és nemzetközi megismertetését, láthatóságát elősegítő szakanyagokkal, felhívásokkal várják régi és új olvasóikat a szerkesztők:

Dr. Kaiser Tamás tudományos dékánhelyettes

Dr. Sasvári Péter egyetemi docens

Dr. Fási Csaba osztályvezető, tudományszervező munkatárs

A hagyományoknak megfelelően a Hírlevél következő száma 2023 februárjában jelenik meg. A korábbi Hírlevelek elérhetőek az alábbi honlapon keresztül: <https://antk.uni-nke.hu/kutatas-tudomanyos-elet/allamtudomanyi-hirlevel/aktualis-szamok>

Nemzetközi tanulmány- és folyóirat-ajánló

Richard Johnson (2022): Dobbs v. Jackson and the Revival of the States' Rights Constitution

Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bíróságának *Dobbs kontra Jackson Women's Health* ügyben hozott határozata megszüntette az abortuszhoz való jogot, amelyet először az 1973-as *Roe kontra Wade* ügyben mondtak ki. A *Dobbs* ítélet, amellet, hogy alapvetően változtatja meg az amerikai nők életét, rámutat a bíróság egyre

növekvő ellenérzéseire a „tartalmilag megfelelő eljárás” (*substantive due process*) doktrínájával szemben, amelyre sok más szövetségi szinten biztosított alapjog is támaszkodik. A cikk szerzőjének álláspontja szerint a „tartalmilag megfelelő eljárás” követelményének háttérbe szorítása megkérdőjelezi az amerikai polgárháborút követően, a 14. alkotmánykiegészítés nyomán kialakult alkotmányos rendet. Ha a Legfelsőbb Bíróság kiterjeszti a *Dobbs* logikáját, számos, a „tartalmilag megfelelő eljárás” doktrínáján alapuló jogosultság léte veszélybe kerül.

Megjelenés helye: **The Political Quarterly**

Az 1930-as alapítása óta a „The Political Quarterly” aktuális kérdésekkel közérthetően és magas színvonalon foglalkozik. A folyóirat elkötelezett a politikai és társadalmi reformok iránt, gyakran forgatott kiadvány a politikai döntéshozók, valamint a tudomány művelői között.

A tanulmány elérhető az alábbi linken keresztül: <https://doi.org/10.1111/1467-923X.13193>

Publikációs felhívás

Pro Publico Bono

A Pro Publico Bono tudományos folyóirat (és elődlapjainak) több évtizedes története napjainkban új fejezetéhez ért. A Pro Publico Bono független, lektorált, az MTA IX. osztály szerint minősített „A” kategóriájú, negyedévente megjelenő folyóirat. Célja a közigazgatás- és jogtudomány, valamint az államelméleti témájú tanulmányok, közlemények és recenziók közlése. A folyóirat várja azokat a kutatási eredményeket is, amelyek a közjog, a társadalom – és politikatudományok területén keresik a jövő lehetséges alternatíváit a fenntartható és innovatív társadalmak, a jó kormányzás és a nemzetállamok, valamint az európai és transzatlanti együttműködés erősítése érdekében, számolva technológiai, ökológiai és kulturális átrendeződés hatásaival.

Pro Publico Bono is a peer-reviewed journal four-monthly published by the University of Public Service, Budapest. It covers researches based on public law,

social and political sciences as well as interdisciplinary approach that explore future alternatives for fostering sustainable and innovative societies, good governance and for strengthening nation states as well as the European and transatlantic cooperation facing technological, ecological and cultural disruption in the increasingly complex and ambiguous 21st century.

Acta Humana – Emberi Jogi Közlemények: A periodika független lap, amely tudományos missziójának tekinti az Európa Tanács Strasbourgi székhelyű Emberi Jogi Bírósága esetjogának folyamatos bemutatását, különös tekintettel a magyar ügyekre; az Európai Unió Bírósága emberi jogi esetjogának bemutatását, valamint a témában megjelenő tudományos értékű publikációkkal a közigazgatási, közszolgálati, illetve jogi képzőintézmények képzésének segítését. Célja, lektorált kutatások és szakmai tapasztalatok közlése az emberi jogi terület minden aspektusából, a tudományos nézetek és a gyakorlati megfontolások közötti kölcsönhatás erősítése.

Európai Tükör: Az Európai Tükör a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tudományos online folyóirata, melynek elsődleges célja, hogy valós képet adjon az európai integrációs folyamatokról és azok kihívásairól a harmadik évezred elején. A lap földrajzi fókusza az Európai Unió és ezen belül Kelet- Közép Európa, illetve Magyarország. A tárgyalt tudományterületek között kiemelt szerepet kapnak a közgazdaság-tudomány, a jogtudomány, a politikatudomány és ezek határterületeinek legfontosabb kérdései és aktualitásai.

Magyar Rendészet: A tudományos folyóirat a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar (ezáltal a rendészettudomány szakterületének) tudományos periodikája. A periodika elsődleges szakmai célkitűzése a rendészettudomány egyetemi szintű oktatásának támogatása, új tudományos eredmények közzététele, valamint szakmai tudományos fórum és publikációs lehetőség biztosítása. Tudományterületi fókusza a rendészettudomány, valamint a bűnügyi tudományok, kellő nyitottsággal a többi tudományterületről a kapcsolódó tudományos eredményekre és az interdiszciplináris megközelítésre. A szakmai folyóirat XXII. évf. (2022) 3. lapszáma az alábbi linken keresztül érhető el: <https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/magyrend/issue/view/439/192>

További információk: <https://folyoirat.ludovika.hu/>

Tudományos sarok

Fürdővízzel a gyereket?

Várady Tibor, a jogtudományok doktora, a Szerb Tudományos és Művészeti Akadémia tagja, emeritus egyetemi professzor „Egy 15,63 pontértékű társadalomtudós? Jegyzetek a mérhetőségről” címmel cikket publikált a Magyar Tudomány 2022. júliusi számában (Link: <https://doi.org/10.1556/2065.183.2022.7.4>). A cím ironikus felhanggal a tudományos teljesítmény mérhetőségének, számokban kifejezett mércék, indexek, rangsorok használhatóságának problémájára utal. A tanulmánynak, amit szerzője egy József Attila-idézetrel fejez be, filozófiai vetülete is van: adatosítható-e az ember? Mi történik az emberrel, ha adatosítják? Az ember, akiről itt szó van, tudós, kutató, a tudomány embere. A cikk, ami számos aktuális kérdést vet fel, és fontos jelenségekre hívja fel a figyelmet, vitára ingerel, szerzője valószínűleg maga is vitacikknek szánta.

A számos kérdés közül emeljünk ki egyet: mérhető-e a tudományos teljesítmény, legyen szó akár egyénekről (kutatókról), akár intézményekről (például tanszékekről, kutatóintézetekről, egyetemekről, vállalati laboratóriumokról)? A tudománymetria (scientometrics) története a hatvanas évekig nyúlik vissza, 1978 óta saját havi folyóirata van, művelői nemzetközi egyesületbe tömörülnek, sokféle használt mérési módszertana, mutatórendszere folyamatosan gazdagodik. De vajon ment-e a tudománymetria által a világ elébb? Eredményei hasznos iránytűként szolgálnak, vagy inkább tévutakra vezetnek? Kicsit általánosabban fogalmazva: félni kell-e a számoktól, a számszerű adatoktól, a matematikai formuláktól, rangsoroktól akkor, ha a tudományos munka értékeléséről van szó?

További információk: <https://doi.org/10.1556/2065.183.2022.12.7>

Tudományos utánpótlás

Soron következő doktori védések:

Som Zoltán: Az információbiztonsági tudatosság kérdései a közigazgatásban

Témavezető: Dr. Szádeczky Tamás (BME)

Időpont: 2022. december 9. 13:30

Helyszín: Oktatási Központ 510. tárgyaló

Szendró Éva Mónika: Az élelmiszerlánc, mint kritikus infrastruktúra és védelme

Témavezető: Dr. Bukovics István

Időpont: 2022. december 12. 10:30

Helyszín: Oktatási Központ 509. tárgyaló

Józsa Attila: A városfejlesztés magyarországi és romániai tervezési eszközeinek összehasonlító elemzése az erdélyi Barót város fejlesztési tervei tükrében

Témavezető: Dr. Bajnai László

Időpont: 2022. december 12. 11:30

Helyszín: Online

Magasvári Adrienn: A pénzügyőri szolgálat empirikus vizsgálata az utánpótlás- és hivatáskutatások tükrében

Témavezető: Dr. Hazafi Zoltán

Időpont: 2022. december 13. 15:30

Helyszín: Oktatási Központ 510. tárgyaló

Soron következő műhelyviták:

Marton Ádám: A fiskális politika az európai növekedési kilátások és makrogazdasági egyensúlytalanságok perspektívájából

Témavezető: Dr. Halmai Péter

Időpont: 2022. december 12. 14:00

Helyszín: Online

Szabadi Ernő-Loránd: Székelyföld közigazgatása és székely kérdés a világháborúk közötti Romániában

Témavezető: Dr. Bodó Barna (SEMTE)

Időpont: 2022. december 14. 14:00

Helyszín: Online

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/oktatas/doktori-kepzes/doktori-vedesek-es-muhelyvitak>

Konferenciafelhívás

Megújítandó erőforrásaink - a Környezeti Fenntarthatósági Intézet (KFI) második online konferenciája

2022. december 12. (hétfő) 18.00-20.00 (online)

A konferenciával kapcsolatos további tudnivalók: Az első jelentős környezeti témájú világnap a Föld (mint bolygó) napja volt, melyről 1970 április 22-én emlékeztek meg az Egyesült Államokban országszerte, melynek célcsoportja a háborúellenes aktivizmustól fűtött egyetemi diákság volt. 20 millió fiatal vonult az utcára és vett részt a tájékoztató előadásokon, demonstrációkon, melynek legjelentősebb eredménye, hogy még az év végén megalakult az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (United States Environmental Protection Agency, US EPA) és megindult az első környezetvédelmi törvények beiktatása. Az ígéretes kezdet ellenére a környezeti degradáció az elmúlt fél évszázadban exponenciálisan növekedett, így mára szinte alig van olyan nap, amit ne valamilyen környezeti ügynek szentelnének. A 2014-től évente megrendezett Termőföld Világnapja mégis kiemelkedik ezek közül – nemcsak azért, mert a talajélet egészsége a táplálkozási piramis összes felette elhelyezkedő életforma egészségének záloga, hanem mert helyes talajgazdálkodással a klímaváltozás negatív hatásai is enyhíthetők. Az ENSZ Élelmiszer- és Mezőgazdasági Ügynöksége (FAO) védnöksége által szervezett kampány világszerte erre a tényre igyekszik a figyelmet ráirányítani.

A KFI által december 12-én estére megrendezett beszélgetés két kiváló talajkutató párbeszéde mentén kívánja az érdeklődőket a téma hazai vonatkozásaiba bevezetni.

A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött, a regisztrációs felület az alábbi linken keresztül érhető el: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2576/>

2023 RSA Annual Conference – Transforming Regions: Policies and Planning for People and Places

Ljubljana, 14-17 June 2023

(special session submission deadline: 9 January 2023; abstract submission deadline: 30 January 2023)

<https://www.regionalstudies.org/events/2023rsaannualconf/>

Decades of crises: from competitiveness to resilience - via the bumpy road of sustainability

The 5th Conference in cooperation with the European Association for Comparative Economic Studies

Szeged/online, 14-15 April 2023 (abstract submission deadline: 1 February 2023)

<http://eco.u-szeged.hu/english/research/conferences-workshops/2023/decades-of-crises/decades-of-crises>

2023 Conference of IGU Commission on Geography of Governance - Paradigm shifts in local and urban governance

Budapest, 4-6 September 2023 (abstract submission deadline: 15 February, 2023)

<https://sites.google.com/view/geogov2023/home>

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas konferenciákat, melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Könyvajánló

Nyikos Györgyi (szerk.) (2022): Állami támogatások a gyakorlatban. Ludovika Egyetemi Kiadó ISBN: 978-963-531-723-3

Magyarország az Európai Unió tagjaként alkalmazza az Európai Unió állami támogatási szabályait, próbálja betartani, betartatni azokat. Az állami

támogatások joga jelentős mértékben befolyásolja mindennapjainkat; a koronavírus-válság nyomán ugyan a korábbinál rugalmasabb megközelítéssel, de változatlanul áthatja mindennapi életünket. Gazdasági támogatások, kedvezményes állami hitelprogramok vagy az Európai Unió költségvetéséből finanszírozott, Magyarország által kiírt infrastruktúra- és gazdaságfejlesztési célú pályázati felhívások, különböző adószabályokban egyes adózók által érvényesíthető kedvezmények esetében egyaránt ezek a szabályok alkalmazandók: számos területen kell az állami támogatási szabályoknak való megfelelést biztosítani.

Hangsúlyosan gyakorlati megközelítésű a szakkönyv, nem törekszik az állami támogatások gazdag elméleti és szakirodalmi háttérének feldolgozására és bemutatására. Találhatók benne ugyan szakirodalmi hivatkozások is, azonban a gyakorlati megközelítés nyomán a szabályozáson túl jelentős mennyiségű bizottsági határozat és bírósági ügy, valamint ítélet feldolgozásával és a következmények bemutatása útján ismerteti meg az olvasót a tudnivalókkal, illetve ad gyakorlati útmutatást, hogy miként kell eljárni egyes kérdéseknél.

A szerzők feltételezése szerint a kötet segíti az állami támogatások jogának és a szabályozás motivációinak jobb megértését, a mélyebb ismeretek terjedését. Bízunk abban, hogy az olvasó az összefoglalt ismereteket tanulmányai vagy munkája során sikerrel tudja hasznosítani.

További

információk:

<https://webshop.ludovika.hu/termek/konyvek/gazdasagtudomany/allami-tamogatasok-a-gyakorlatban/>

Q-s közlemények bemutatása

Ezúton ajánljuk figyelmükbe az alábbi, nemrég megjelent Q3-as tanulmányt:

Pál Péter Kolozsi – Gábor Horváth – Csaba Lentner (2022). Interbank liquidity and short-term yields in an emerging market economy – the

experience of Hungary in 2016–2020. *Banks and Bank Systems*, 17(4), 87-98.

Az Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar Széll Kálmán Állampénzügyi Kutatóműhelye és az Eötvös József Kutatóközpont Gazdaság és Versenyképességi Intézetének kooperációjában kiemelkedő állampénzügyi tudományos eredmény született, amely a *Banks and Bank Systems* Scopus, WoS besorolású Q3-as folyóiratban jelent meg. Kolozsi Pál Péter (EJKK), Lentner Csaba (ÁNTK) és Horváth Gábor (MNB) alkotta szerzői közösség abból indult ki, hogy a likviditás hatással van a rövid távú hozamokra, ami a monetáris transzmisszió egyik legfontosabb tényezője.

A szerzők azt vizsgálták, hogy a bankrendszer likviditásának növekedése és annak bankrendszeren belüli megoszlása hogyan befolyásolja a hozamokat. E kapcsolat jobb megértése érdekében az elemzés ökonometria becslést ad a bankközi likviditás-keresleti függvényre. A kutatás Magyarországra, mint a kis, nyitott, feltörekvő piacgazdaságok reprezentánsára terjed ki. Az elemzés szegmentált regressziókon alapul, s az egynapos kamatlábak tekintetében a 2016-2020-as időszakra terjed ki. Megállapították, hogy a keresleti függvény meredeksége negatív, az együtthatók a többlet tartalékok növekedésével csökkennek. A keresleti görbe legjelentősebb töréspontjait az M2 0,83%-a és 1,53%-a körüli többletlikviditásnál észlelték. A többlet tartalékok szintje, eloszlása és koncentrációja között pedig összefüggést állapítottak meg. Úgy értékelték, hogy a likviditás eloszlása a többletlikviditás növekedésével párhuzamosan kiegyensúlyozottabbá vált. A bankrendszer telítettsége a likviditás bankok közötti koncentrációjától függ. A kutatás nemzetközi térben való hasznosíthatóságát adja, hogy más, bőséges likviditással rendelkező, kis és nyitott feltörekvő piacgazdaságok számára, különösen a közelgő szigorítási ciklusban fontos támpontot adhat.

A tanulmány elérhető az alábbi linkeken keresztül:
<https://www.businessperspectives.org/index.php/journals/banks-and-bank-systems/issue-418/interbank-liquidity-and-short-term-yields-in-an-emerging-market-economy-the-experience-of-hungary-in-2016-2020>
https://www.businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/17338/BBS_2022_04_Kolozsi.pdf

https://www.researchgate.net/publication/365745871_Interbank_liquidity_and_short-term_yields_in_an_emerging_market_economy_-_the_experience_of_Hungary_in_2016-2020

Amennyiben Önnek is született olyan Q-s közleménye, melyet meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre az említett tanulmány könyvészeti adatait, valamint a tanulmány rövid, magyar nyelvű leírását.

Nemzetközi kapcsolatok

A Balkánról első kézből

A Ludovika Scholars Program legutóbbi rendezvényei a Balkán térségét, kiemelten Bosznia-Hercegovinát helyezték középpontjukba. Nemcsak az ország külpolitikai rendszere, de aktuális kihívásai és az államalkotó nemzetek mellett a nemzetközi közösség felelőssége is napirendre került Jasmin Hasić, a szarajevói School of Science and Technology docensének előadásában. A Ludovika Scholars Program keretében az Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Karra érkező szakértő korábban a bosznia-hercegovinai Külügyminisztériumban dolgozott mint a multilaterális ügyek és intézmények tanácsadója és a bosznia-hercegovinai Humanity in Action Alapítvány ügyvezető igazgatója volt. A nyilvános előadás mellett zártkörű szakmai workshopot is tartott, amelyen az NKE oktatói mellett a Külgazdasági és Külügyminisztérium, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Külgazdasági és Külügyi Intézet, a Migrációkutató Intézet és az NKE Eötvös József Kutatóközpont Stratégiai Védelmi Kutatóintézetének munkatársai vettek részt.

További információk: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2022/12/08/balkani-korkepe-a-nagyito-alatt>

Mesterkurzus az EU energia-helyzetéről és a Kaszpi-tenger térségéről

A Ludovika Scholars Program keretében tartott nyilvános előadást és szűk körű szakmai workshopot az Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Karon Gubad

Ibadoghlu professzor, a London School of Economics kutatója. A két rendezvény a Kaszpi-tenger térségét és az onnan megvalósítható energiaellátási diverzifikációt állította középpontjába. Ibadoghlu professzor részletesen bemutatta Azerbajdzsán és környezete gazdasági, társadalmi, politikai helyzetét, kitért a demokratikus deficit kérdéseire, különösen a korrupció egyes elemeire is. Majd szakértőkkel az EU energiaforrásainak diverzifikálásának lehetőségeiről és ebben a Kaszpi-tenger térségének, különösen Azerbajdzsánnak a szerepéről egyeztetett.

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/hirek/2022/12/05/mesterkurzus-az-eu-energia-helyzeterol-es-a-kaszpi-tenger-tersegerol>

A Szovjetunió felbomlása... The Neverending Story

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont Közép-Európa Kutatóintézet rendezett kerekasztalbeszélgetést Konfliktusok a posztszovjet térségben címmel. A rendezvényen az NKE ÁNTK részéről Dr. Hettyey András, a Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék docense is részt vett. A beszélgetés középpontjában az elmúlt évtizedek orosz politikája állt, melyről megállapították, hogy Oroszországot a birodalmi építkezés jellemzi. Ennek keretében Oroszország a posztszovjet térségben a nemzetiségi konfliktusok szításával, a helyi vezetés befolyásolásával, a „kisebbségek védelmére” hivatkozva katonai beavatkozásokkal a konfliktusok fenntartásában érdekelt.

További információk: <https://www.uni-nke.hu/hirek/2022/12/06/a-szovjetunio-felbomlasi-the-neverending-story>

A kínai pártkongresszus tanulságai

Az NKE ÁNTK Kína-tanulmányok Tanszék szervezett előadást A kínai pártkongresszus és globális gazdasági, politikai összefüggései címmel, amelyen Dr. P. Szabó Sándor, a Kína-tanulmányok Tanszék tanszékvezető egyetemi docense elemezte és értelmezte azt a Xi Jinping pártfőtitkár legutóbbi nyilatkozataiból és a kongresszus fejleményeiből kirajzolódó kínai stratégiát.

További információk: <https://antk.uni-nke.hu/hirek/2022/12/01/nke-kina-szakertoi-elemzesek-a-kinai-partkongresszus-es-globalis-gazdasagi-politikai-osszefuggesei>

Webinárium- és blogvadászat

Amennyiben Ön is ismer olyan színvonalas és ingyenes webináriumokat konferenciákat vagy blogokat melyeket meg szeretne osztani e Hírlevél olvasóival, kérjük, küldje meg azokat az ANTK.TDH@uni-nke.hu címre.

Rendezvényajánló

YOU MÁJT WIN jogtörténeti vetélkedő

2022.12.09. 14:00 - 20:00

<https://antk.uni-nke.hu/esemenyek#2022-12-09>

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2519/>

A Politika- és Államelméleti Kutatóintézet OTKA-pályázatának bemutatása

2022.12.14. 14:00 - 15:00

Regisztráció: <https://ludevent.uni-nke.hu/event/2582/>

A Hírlevélről történő leiratkozást az alábbi linken keresztül kezdeményezheti:

[Leiratkozás](#)

Az Adatvédelmi tájékoztató elérhető az alábbi linken keresztül: [Adatvédelmi](#)

[tájékoztató](#)